

ΟΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ (σελ. 37 – 39 σχολικού βιβλίου) - Απόδοση μαθήματος

Οι συνθήκες που κυριαρχούν στην Ελλάδα από το 1100 – 950 π.Χ. :

Μετά την πτώση των μυκηναϊκών κέντρων επικρατεί κρίση :

- το εμπόριο έχει σταματήσει,
- η οικονομία στηρίζεται στη γεωργία - κτηνοτροφία κι έχει οικιακό χαρακτήρα (κάθε οικογένεια κατασκευάζει μόνη της όσα χρειάζεται),
- χάνεται η κεντρική εξουσία και η κοινωνική οργάνωση στηρίζεται πλέον στην οικογένεια και γενικότερα στην ομάδα
- τέλος, ο πληθυσμός μειώνεται .

Ωστόσο, **μετά το 950 π.Χ.** αρχίζει μια τεχνολογική, δημογραφική (αύξηση πληθυσμού) και πνευματική **αναγέννηση** .

Οι μετακινήσεις ελληνικών πληθυσμών κατά το 12^ο αι. π.Χ. :

Κατά το 12^ο αι. π.Χ. γίνονται μετακινήσεις των ελληνικών πληθυσμών από το βορρά προς το νότο, καθώς αναζητούν εύφορα εδάφη και καλύτερες συνθήκες ζωής .

- Έτσι : **οι Δωριείς** από την Πίνδο, όπου ζούσαν, μετακινούνται κι εγκαθίστανται σε Πελοπόννησο, Μήλο- Θήρα και Κρήτη ,
- **Θεσσαλοί και Βοιωτοί** εγκαθίστανται στις περιοχές που σήμερα ονομάζονται Θεσσαλία και Βοιωτία ,
- **Οι Αιολείς** από τη Θεσσαλία μεταναστεύουν σε : Λέσβο, Τένεδο και τα βόρεια παράλια της Μ. Ασίας,
- **Οι Ίωνες** από τη β. Πελοπόννησο καταφεύγουν σε: Αττική – Εύβοια – Κυκλάδες πλην Μήλου και Θήρας

Η μορφή των νέων κρατών που δημιουργούνται

- Τα **νέα κράτη** είναι **φυλετικά** (κάθε φύλο ή τμήμα του αποτελούσε ξεχωριστό κράτος) και δημιουργήθηκαν **από τη συνένωση πολλών κοινοτήτων**.
- Αρχηγός σ' ένα τέτοιο κράτος είναι ο **βασιλιάς – αρχιστράτηγος** στον πόλεμο, γι' αυτό και πρέπει να ασκεί ο ικανότερος πολεμιστής το αξίωμα αυτό.
- Αρχικά λοιπόν ο βασιλιάς εκλέγεται **από τη συνέλευση των πολεμιστών**, αργότερα όμως το αξίωμα γίνεται **κληρονομικό**.

Ο α' ελληνικός αποικισμός: 10ος π.Χ. αι.

Είναι η μετανάστευση των ελληνικών φύλων κατά ομάδες που συμβαίνει το 10ο π.Χ. αιώνα προς τα νησιά του Αιγαίου πελάγους και τα παράλια της δυτικής Μ. Ασίας .

Λόγοι :

- α.** η έλλειψη σταθερότητας και το κλίμα ανασφάλειας λόγω των συνεχών μετακινήσεων των ελληνικών φύλων
- β.** η στενότητα του χώρου και η έλλειψη καλλιεργήσιμων εδαφών
- γ.** Η οικονομική δυσπραγία (φτώχεια) που κυριάρχησε

Κατά τον α' ελληνικό αποικισμό έγιναν οι ακόλουθες εγκαταστάσεις :

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΟ 1100 – 800 Π.Χ.

Οι Αιολείς : σε Λέσβο – Τένεδο και στο βόρειο τμήμα των μικρασιατικών παραλίων (όλη αυτή η περιοχή ονομάστηκε **Αιολία**)

Οι Ίωνες : στη Χίο, στη Σάμο και στο κεντρικό τμήμα των παραλίων της Μ.Ασίας (το τμήμα αυτό των μικρασιατικών παραλίων ονομάστηκε **Ιωνία**)

Οι Δωριείς : στη Ρόδο, στην Κω και στο νότιο τμήμα της μικρασιατικής παραλίας (εκεί ίδρυσαν τη **δωρική εξάπολη**)

Οι ασχολίες των αποίκων :

Οι Έλληνες άποικοι αρχικά ασχολήθηκαν με τη γεωργία - κτηνοτροφία, στη συνέχεια όμως στράφηκαν στο εμπόριο και πέτυχαν μια μεγάλη **οικονομική**, αλλά και **πνευματική** ανάπτυξη.

Ο κόσμος των ομηρικών επών – γεωμετρικής εποχής : 10ος – 8ος αιώνας π.Χ

Τα έπη του Ομήρου επιδιώκουν να ζωντανέψουν τη λαμπρή μυκηναϊκή εποχή (12ος αι.), επειδή όμως συντέθηκαν κατά τη γεωμετρική περίοδο, μας παρουσιάζουν την **κοινωνία των γεωμετρικών χρόνων**.

Έτσι, ο ηγεμόνας είναι πλέον **βασιλιάς** και όχι άναξ.

Οι βασιλείς είναι πολλοί, ανεξάρτητοι μεταξύ τους και προσπαθούν να διατηρήσουν τη θέση τους με συνεχείς **ληστρικές επιδρομές, αγώνες και μεγαλοπρεπείς γιορτές**.

Στην **κοινωνία** υπάρχουν μεγάλες **ανισότητες** : από τη μια οι **ευγενείς** (οι πλούσιες οικογένειες με μεγάλες εκτάσεις γης, κοπάδια ζώων και δούλους) και από την άλλη οι **λαός** (μικροκαλλιεργητές, τεχνίτες, εργάτες).

Η οικονομία είναι **γεωργοκτηνοτροφική**.

